

**GODIŠNJI OPERATIVNI PLAN RADA DOMA ZA OVISNIKE
ZAJEDNICA SUSRET ZA 2023. GODINU**

1. OSNOVNI PODACI O DOMU

Dom za odrasle osobe ovisnike o alkoholu, drogama, kocki i drugim opojnim sredstvima "Zajednica Susret" (u nastavku Dom) je ustanova socijalne skrbi koju je 1999. godine, po odobrenju nadležnog Ministarstva, osnovala Humanitarna organizacija "Zajednica Susret", Udruga koja se bavi prevencijom i izvanbolničkim tretmanom bolesti ovisnosti. Sjedište ustanove je u Splitu, Stari pazar 2.

Djelatnost Doma je pružanje usluga odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti kojima je nakon medicinskog liječenja prema procjeni zdravstvene službe i mišljenja centra za socijalnu skrb potrebna psihosocijalna rehabilitacija prema utvrđenom programu u svrhu društvene reintegracije rehabilitirane osobe kao i pružanje usluga odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti kojima je potrebno savjetovanje i informiranje o mogućnostima medicinskog ili drugog oblika liječenja ovisnosti. Pomoć se pruža i beskućnicima – ovisnicima koji su postali beskućnici zbog problema ovisnosti ili su postali ovisnici zbog problema beskućništva. Žene žrtve nasilja zbog problema ovisnosti također su primatelji naših usluga kao i zatvorenici kojima su usluge omogućene u postpenalnom prihvatu.

Djelatnost Doma provodi se pružanjem slijedećih usluga:

1. **savjetovanja i pomaganja** osobama ovisnim o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti i članovima njihovih obitelji
2. **psihosocijalne podrške** osobama ovisnim o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti i članovima njihovih obitelji (individualne i grupne)
3. **smještaja** osobama ovisnim o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, ženama žrtvama nasilja zbog ovisnosti s djecom i bez djece, ženama ovisnicama s djecom, u okviru kojeg se pružaju usluge stanovanja, prehrane, brige o zdravlju, socijalni rad, psihosocijalna rehabilitacija, radne aktivnosti, aktivnosti provođenja vremena, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika
4. **organiziranog stanovanja** osobama ovisnim o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, beskućnicima, starijim korisnicima (50+) koji zbog psihofozičkog stanja nisu u mogućnosti samostalno se brinuti o sebi, a nemaju kronološku dob potrebnu za smještaj u domove za starije i nemoćne osobe

Dom je ustrojen kao jedinstvena organizacijska cjelina – terapijska zajednica. Djelatnost Doma obavlja se u Splitu, Stari Pazar 2, te organizacijskim jedinicama. Ugovorom s Ministarstvom socijalne politike i mladih regulirano je plaćanje cijene smještaja za 72 korisnika.

Program koji se primjenjuje u Domu se zasniva na terapijskom programu «Projekt Čovjek», koji u okvirima svoje filozofije na prvo mjesto stavlja osobu u cjelini, a potom problem. Strukturiran je, stručan i nije vjerskog svjetonazora.

Osim aktivnosti, cjeloviti program „Projekt Čovjek“ sadrži i nudi radno-okupacijske, sportske, kulturno-zabavne, kreativne, obrazovne, duhovne i ostale sadržaje u funkciji cjelovitoga pristupa čovjeku i razvijanja svih njegovih dimenzija i njegovih potencijala, odnosno, kompletne pripreme korisnika za život izvan terapijske zajednice i što bolju socijalnu uključenost.

2. UPRAVLJANJE DOMOM

Nisu planirane izmjene u segmentu upravljanja Domom, stoga je i nadalje ovo područje uređeno kako slijedi.

Radom i poslovanjem Doma upravlja Upravno vijeće kojeg imenuje osnivač. Upravno vijeće ima pet članova koje čini tri člana predstavnika osnivača, jedan predstavnik radnika Doma i jedan korisnik. Predstavnici iz reda korisnika, odnosno radnika, biraju se prema odredbama Zakona o radu koje se odnose na izbor članova radničkog vijeća.

Predsjednik i dopredsjednik vijeća bira se iz reda predstavnika osnivača. Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine.

Voditelj Doma je ravnatelj koji organizira i vodi poslovanje i stručni rad Doma, predstavlja i zastupa Dom i odgovoran je za zakonitost rada Doma. Ravnatelja Doma na temelju javnog natječaja imenuje Upravno vijeće. Mandat ravnatelja traje četiri godine, a ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja. Ravnatelja Doma razrješuje Upravno vijeće pod uvjetima i na način utvrđen zakonom, aktom o osnivanju ili Statutom Doma.

3. ORGANIZACIJA RADA DOMA

Djelatnost Doma obavlja se u objektima smještenim:

- u Splitu, Stari Pazar 2

te u organizacijskim jedinicama:

- Cisti Velikoj, Dobranjska 12, - miješani centar (muškarci i žene)
- Ivanovcu, Donji Rogolji 101, Okučani – muški kapaciteti

U okviru organizacijske jedinice u Cisti Velikoj postoji manji objekt u naselju **Dobranje**, dodijeljen Zajednici Susret Ugovorom o korištenju od splitske nadbiskupije, međutim koji do sada nije došao u realizaciju i planiramo vraćanje biskupiji.

- Kaštel Novi, Polinovac 30, - organizirano stanovanje

Također je objekt u **Paučju - Glavna 2, Levanjska Varoš**, izvan kapaciteta, kao i **objekt na Čiovu** koji je i nadalje u najmu.

Rukovodeći, opći, administrativni i kadrovski, te poslovi pripreme i prijama korisnika za smještaj, kao i ostali poslovi vezani uz poslovanje Doma obavljaju se u sjedištu, dok računovodstvene poslove obavlja knjigovodstveni servis s kojim je sklopljen ugovor.

Tijekom 2023.godine planiramo otvoriti kuću za 50+ korisnike te kuću „Majka i dijete“ za prihvata ovisnica s djecom, koje su bile u planu i prošle godine no, zbog ne raspisivanja EU natječaja, nismo bili u financijskoj mogućnosti otvoriti ih. Ove godine se nadamo natječajima za EU projekte.

Također se planira otvaranje terapijske zajednice na otoku Krke (Batomalj-Baška)

Stručni i poslovi vezani uz smještaj, psihosocijalnu rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika s ciljem društvene integracije, kao i s tim vezani tehničko-ekonomski poslovi, obavljaju se u organizacijskim jedinicama. Rad Doma u organizacijskim jedinicama organiziran je 24 sata dnevno kroz sve dane u tjednu i odvija se sukladno odluci o rasporedu radnog vremena.

Radno vrijeme u sjedištu ustanove je od 8:00 do 16:00 sati.

Prema temeljnim odrednicama kućnog reda i korisnici i radnici dužni su poštivati utvrđene civilizacijske norme, međusobno surađivati na načelima poštovanja, tolerancije i uvažavanja različitosti. Strogo je zabranjeno konzumiranje alkohola, droga i drugih opojnih sredstava, seksualni odnosi i ponašanja koja bi se mogla u tom smislu protumačiti, kao i verbalna i fizička agresija.

4. MATERIJALNE I FINACIJSKE MOGUĆNOSTI DOMA

Dom ima na raspolaganju potrebne objekte za osnovni rad, nužna vozila i opremu za obavljanje svoje djelatnosti. Međutim, obzirom na njihovu istrošenost i u narednoj godini će se nastaviti obnavljanje istih sukladno mogućnostima, u kontinuitetu. U tijeku je donatorska kampanja za obnavljanje TC Ivanovac te se nadamo uspješnoj realizaciji.

Dom obavlja djelatnost na dijelu sredstava koja je Humanitarna organizacija "Zajednica Susret" prenijela na korištenje bez naknade radi obavljanja djelatnosti Doma o čemu je zaključen Ugovor.

Na osnovu Ugovora o međusobnim odnosima između Doma i Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstvo snosi troškove smještaja korisnika upućenih rješenjem centara za socijalnu skrb.

Korisnici imaju u cijelosti osigurane uvjete za život i tretman, kao i za rad i organizaciju slobodnog vremena.

Dom koristi dva objekata za potrebe terapijskih centara te jedan za potrebe organiziranog stanovanja.

Nadgradnja i podizanje kvalitete rada te života korisnika vezat će se uz pojačane donatorske akcije te projektne aktivnosti kako osnivača Doma, Humanitarne organizacije Zajednica Susret, tako i od strane Doma uz samostalno pisanje i apliciranje projekata.

Pri tom ćemo i nadalje biti posebno usmjereni na europske projekte.

5. BROJ I STRUKTURA ZAPOSLENIKA DOMA

Na broj i strukturu zaposlenika Doma, kao i općenito ljudske resurse, u pozitivnom smislu od izrazitog utjecaja su pojačane projektne aktivnosti i njihova realizacija, pri čemu mnogi od njih uključuju zapošljavanje radnika.

Slijedom navedenog Dom će i kroz 2023.g moći raditi uštede tijekom trajanja projekata koji osiguravaju 5 radnika dok će se za preostale zaposlenike (15) sredstva osiguravati iz glavarina.

Ukoliko bude aktivna mjera javnih radova preko HZZ-a, tražit ćemo također zapošljavanje najmanje 4 radnika.

Obzirom da se pozitivno procjenjuje doprinos stručnih poslova radnog terapeuta, u plan se stavlja i njegovo zapošljavanje, sukladno mogućnostima Doma.

Kako bude išlo otvaranje novih aktivnosti i objekata, tako ćemo sukladno odobrenjima Ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi i eventualnim novim ugovaranje, zapošljavati nove djelatnike.

Suradnjom sa redovnim sustavima i/ili vanjskim suradnicima osiguravaju se stručnjaci u tipu :

- ✓ psihijatri angažirani u podružnicama
- ✓ liječnici opće prakse i/ili specijalističke prakse te stomatolozi
- ✓ stručnjaci pomagačkih ili drugih struka kroz razne radionice i projektne aktivnosti
- ✓ volonteri različitih struka

Dom ima Stručno vijeće, koje čine svi stručni radnici Doma. U radu vijeća po potrebi mogu sudjelovati i drugi radnici. Stručno vijeće je savjetodavno tijelo Upravnog vijeća i ravnatelja. Stručno vijeće sudjeluje u utvrđivanju plana i programa rada Doma, prati njegovo ostvarivanje, raspravlja i odlučuje o stručnim pitanjima rada, potiče i promiče stručni rad te obavlja i druge stručne poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i Statutom Doma. Stručni tim Doma čine socijalni pedagog, socijalni radnik i voditelj stručnog rada, te pridruženo matični terapeuti. Članove stručnog tima imenuje ravnatelj. Temeljna zadaća stručnog tima je izrada programa stručnog rada s korisnicima, kontinuirano praćenje učinkovitosti pojedinih programa i evaluacija istih te predlaganje novih programa i metoda rada u skladu s potrebama korisnika.

6. PROGRAM RADA

U okviru programa rada nisu planirane izmjene za narednu godinu, što se temelji na pozitivnoj povratnoj informaciji naših vanjskih stručnih suradnika, primarno zdravstvenog sustava na čiji se tretman nastavljamo sa psihosocijalnim tretmanom, ali jednako tako ovo zadovoljstvo dijele i stručni radnici sustava socijalne skrbi i zatvorskog i probacijskog sustava.

Stručni rad u Domu, obavlja se timski na razini programiranja i evaluacije s utvrđenim pojedinačnim obvezama svakog izvršitelja poslova, kako u odnosu na pojedinu skupinu korisnika tako i u odnosu na svakog korisnika pojedinačno. Neposredni rad s korisnicima je individualni i skupni, ovisno o obliku tretmana koji se provodi, stoga se za svakog korisnika izrađuje Individualni program rada i za one na terapiji Plan redukcije terapije.

Radno-okupacijske aktivnosti kao i aktivnosti slobodnog vremena, programiraju se kao individualne i skupne i sastavni su dio individualnog programa rada

Program je individualiziran, diferenciran i modificiran sukladno potrebi korisnika te čini komparativnu prednost Zajednice Susret, koja ima dovoljno objekata i potencijala za isto. Organizacijske jedinice vode koordinatori terapijskih centara na operativnoj razini, dok je u svim organizacijskim jedinicama program sukladan temeljnim postavkama Projekta Čovjek, programski dogovoren, a time i stručni rad prilagođen strukturi korisnika i fazama programa i to:

1. **PRIHVAT** (redukcija terapije i stabilizacija)
2. **REHABILITACIJA** (samospoznaja)
3. **RESOCIJALIZACIJA** (priprema za život izvan TC)

ORGANIZACIJSKA JEDINICA CISTA VELIKA organizirana je kao prihvatno-terapijski centar. Rad je organiziran u dva objekta sa zajedničkom kuhinjom i blagavaonicom.

U prihvatni centar upućuju se korisnici (muškarci i žene) na supstitucijskoj farmakoterapiji, korisnici kojima su propisane različite vrste farmakoterapije i oni za koje je neophodna dijagnostička procjena kapaciteta za psihosocijalni tretman u terapijskoj zajednici. Trajanje boravka u ovoj fazi okvirno je od 3 do 6 mjeseci. Nakon faze detoksikacije korisnici, koji to žele, bivaju upućeni u fazu Terapijske zajednice. U ovoj fazi naglasak je na prepoznavanju potreba i mogućnosti samog korisnika, obzirom da će uvijek biti onih koji će doći u Zajednicu s ciljem smanjivanja terapije i stabilizacije, te je po prepoznavanju takvog korisnika potrebno istom omogućiti upravo navedenu redukciju i stabilizaciju bez pritiska na daljnje skidanje terapije, ali svakako maksimalnu motivaciju. Neki to opravdano nisu u stanju, te im je na ovaj način osigurano učenje funkcioniranja u sigurnom okruženju.

U posebnom objektu, kroz oblik organiziranog stanovanja, odvijat će se faza tretmana **resocijalizacije**, u kojoj se korisnicima pruža usluga koja ima za cilj osposobljavanje korisnika za funkcionalni povratak u obitelj, izgradnju socijalne mreže, školovanje i osmišljavanje života po završetku tretmana i izlasku iz zajednice, s većim stupnjem odgovornosti i samostalnosti.

U organizacijskoj jedinici Cista Velika uz postojećih sedam (7) radnika od kojih je jedan socijalni radnik (1), jedan psiholog (1), četiri (4) asistenta u terapijskoj zajednici, jedan (1) radnik tehničko osoblje te uz povremeni dolazak na smjenski rad voditelja stručnog rada (najmanje 4 dana u mjesecu smjenskog rada), planira se još angažiranje psihologa na dnevnoj bazi i, eventualno, medicinske sestre. Dnevni i mjesečni plan rada dislociranog objekta temeljeni su na godišnjem planu i programu rada Doma.

ORGANIZACIJSKA JEDINICA IVANOVAC organizirana je kao terapijski centar.

U terapijski centar upućuju se korisnici koji više nisu na supstitucijskoj farmakoterapiji, ali kojima su moguće propisane različite vrste druge farmakoterapije (tzv. Mala terapija). Predviđeno trajanje boravka u ovoj fazi je od 6 do 12 mjeseci. Ovdje su tretmanski **ciljevi** promjena uvjerenja i ponašanja, razvijanje odgovornog ponašanja, stjecanje socijalnih vještina, rješavanje problema, donošenje odluka, razvoj kritičkog mišljenja i zdravog životnog stila i sl.

U organizacijskoj jedinici Ivanovac radi šest (7) radnika, od kojih jedna (1) psihologinja, jedna (1) socijalna radnica, jedna socijalna pedagoginja (1), tri asistenta u terapijskoj zajednici(3) te jedan (1) tehnički radnik uz povremeni (najmanje 4 dana mjesečno) smjenski rad voditelja stručnog rada (1).

Planira se zapošljavanje psihologa na dnevnoj bazi.

Mjesečni plan rada dislociranog objekta temeljen je na godišnjem planu i programu rada Doma.

Poslovi radnika odnose se na usluge koje ustanova pruža, a koje se mogu grupirati u sljedeće kategorije:

- ✓ Savjetovanje i prijem (savjetovanje, podrška, socijalni rad u odnosu na pripremu za smještaj i/ili izlazak, rad s članovima obitelji, individualni i grupni rad, preventivne aktivnosti)
- ✓ smještaj korisnika (stanovanje, prehrana, održavanje higijene, organiziranje zdravstvene skrbi, prijevoz, vršenje 24-satnog nadzora),
- ✓ psihosocijalna rehabilitacija korisnika (grupni i individualni rad, sportske, kulturne i zabavne aktivnosti, radno-okupacijske aktivnosti,

- ✓ resocijalizacijske aktivnosti unutar TC, (postpenalna skrb, smještaj, grupni i individualni rad na jačanju novih navika i zdravih stilova života, socijalni rad, rad s članovima obitelji, pravna pomoć, pomoć oko smještaja, zapošljavanja, kvalitetnog i osmišljenog slobodnog vremena...)

Zadatak svih radnika je kontinuirano opservirati korisnike, njihove potrebe i terapijske procese te predlagati promjene kako bi se program psihosocijalne rehabilitacije mogao unaprijeđivati i odgovarati na potrebe korisnika. Sve promjene potrebno je bilježiti u Individualni program postupanja i Plan redukcije terapije.

RESOCIJALIZACIJA –ORGANIZIRANO STANOVANJE

Resocijalizacija će se provoditi u organiziranom stanovanju u Kaštel Novom.

Korisnici imaju na raspolaganju socijalnu mentoricu koja im pomaže oko organiziranja svakodnevnih aktivnosti, pomaže im oko pribavljanja novih dokumenata, oko kontakta sa Zavodom za zapošljavanje, pisanja životopisa i traženja posla, kontakata s poslodavcima .

Za stručnu pomoć se obraćaju stručnom timu (psiholog, socijalni radnik).

Pojačana aktivnost u ovoj fazi izrazito je dobrodošla, budući se ova faza prepoznaje kao faza visokog rizika za recidiv.

RAD S OBITELJIMA - Ovim poslovima i nadalje je, tijekom 2023.g., namjera posvetiti pojačanu aktivnost i posebnu pozornost, budući su roditelji dio cjelokupnog tretmana i bitan čimbenik uspješnosti, ukoliko su uključeni na adekvatan način.

Grupni i individualni rad s obiteljima korisnika programa psihosocijalne rehabilitacije u Domu tekođer je organiziran u savjetovaništima u Splitu i Zagrebu – kroz aktivnosti HO Zajednica Susret, ali povremeno i u organizacijskim jedinicama Doma. Svrha rada s obiteljima ovisnika je upoznati obitelji s programom rada s ovisnikom (članom njihove obitelji) kao i o ulozi obitelji u rehabilitacijskom procesu.

7. INDIVIDUALNI PROGRAMI RADA S KORISNICIMA

a) PRIJEM U DOM

Pripremu korisnika obavlja stručni radnik koji radi na prijemu u savjetovaništu.

Prvi kontakti ostvaruju se u savjetovaništima, a onda slijedi priprema za terapijsku zajednicu koja uključuje motivacijske razgovore:

1. dostavljanje važeće osobne dokumentacije (fotokopija):
 - ✓ osobna iskaznica
 - ✓ zdravstvena iskaznica
 - ✓ iskaznica dopunskog zdravstvenog osiguranja
2. prikupljanje potrebne medicinske dokumentacije ne starije od 6 mjeseci (fotokopija):
 - ✓ anti-hiv (elisa)
 - ✓ markeri hepatitisa B i C
 - ✓ nalaz psihijatra (ne stariji od mjesec dana)
 - ✓ izvadak iz liječničkog kartona
3. Javljanje u nadležni centar za socijalnu skrb radi pokretanja postupka za donošenje rješenja o smještaju, potpisivanje zamolbe za smještaj i prikupljanje dokumentaciju.
4. Dostavljanje dokumentacije vezane uz kaznene postupke, ako je budući korisnik počinitelj kaznenih djela (fotokopija)

Po prvom kontaktu kandidatu za smještaj se dostavljaju pismene upute o koracima koje treba učiniti kako bi se smještaj realizirao.

O prijemu i otpustu korisnika odlučuje stručni tim na čelu s voditeljem stručnog rada. Dom može uskratiti prijem korisnika u slučaju popunjenosti kapaciteta, te u slučaju da zbog vrste ili stupnja smetnji u psihofizičkom stanju korisnika nije u mogućnosti pružiti adekvatnu skrb s obzirom na svoju djelatnost, opremu i raspoložive stručnjake.

Pri smještaju korisnika u Dom, članovi obitelji i korisnik upoznaju se s pravilima za ulazak i boravak u terapijskom centru i s Ugovorom o smještaju te svojim potpisom potvrđuju prihvaćanje.

Nove korisnike u dislocirane organizacijske jedinice prihvaća dežurni asistent i osigurava im pomoć starijeg korisnika/ce u zajednici s ciljem lakše prilagodbe na život u terapijskoj zajednici.

Korisnici dolaze u pratnji članova obitelji ili neke druge pouzdane osobe nakon što su obavili razgovor u savjetovalištu. Članovi obitelji predaju asistentu na smjeni svu potrebnu dokumentaciju koju je prethodno provjerila osoba odgovorna za prijem.

b) ORGANIZACIJA DNEVNOG ŽIVOTA

- ✓ komunikacija
- ✓ organizacija i sudjelovanje korisnika u pripremanju i posluživanju hrane
- ✓ odgoj
- ✓ obrazovanje
- ✓ zdravstvena zaštita
- ✓ kreativne i sportske aktivnosti u i izvan Doma
- ✓ sudjelovanje i samostalnost u odlučivanju
- ✓ poštivanje privatnosti
- ✓ dnevni ritam uz maksimalno poštivanje individualnih potreba
- ✓ ostvarivanje drugih životnih potreba korisnika

Dnevni život u organizacijskim jedinicama organiziran je prema dnevnom rasporedu koji je sadržan u operativnom planu svake pojedine jedinice.

c) PRIPREMA ZA OTPUST KORISNIKA IZ DOMA

Korisnici mogu biti otpušteni iz Doma na tri načina: udaljavanjem, samovoljnim napuštanjem programa i otpustom po završetku programa psihosocijalne rehabilitacije. Postupanje u slučaju samovoljnog napuštanja Doma regulirano je prema detaljnim uputama mjesečnog operativnog plana podružnica.

8. SADRŽAJ TRETMANA

U Domu se obavlja priprema za smještaj, potom smještaj, program psihosocijalne rehabilitacije ovisnika u terapijskoj zajednici kao i program resocijalizacije rehabilitiranih ovisnika. Paralelno se terapijski radi s njihovim članovima obitelji.

Savjetodavni rad, kao i podrška nakon tretmana, s ovisnicima i njihovim obiteljima obavlja se uglavnom u prostorijama Savjetovališta.

PRIPREMA ZA SMJEŠTAJ

Provodi se u Savjetovalištu Doma (Split), te Savjetovalištu osnivača (Zagreb). Za korisnike koji se ne mogu osobno javljati na razgovore radi udaljenosti Savjetovališta od mjesta stanovanja, priprema se obavlja telefonskim putem kroz pripremu dokumentacije za smještaj i redovite telefonske kontakte s osobom koja pripremu vodi.

Priprema uključuje i kontaktiranje svih relevantnih institucija koje su se korisnikom do tada bavile, prikupljanje informacija o korisniku i procjenu kompatibilnosti korisnika s programom psihosocijalne rehabilitacije koji provodimo.

PROGRAM PSIHOSOCIJALNE REHABILITACIJE OVISNIKA SA SMJEŠTAJEM

✓ **Psihosocijalna rehabilitacija ovisnika na supstitucijskoj terapiji**

Faza je u kojoj se korisnici smještaju u zaštićene uvjete gdje im se daje mogućnost uspostavljanja strukture i dnevne rutine, uz stručnu pomoć, bez obveze nastavka drug-free programa u terapijskoj zajednici. Pruža se potpora za osobni rast i razvoj korisnika, kroz detaljnu opservaciju koja je usmjerena prema stvaranju individualnog terapijskog pristupa, jača motivacija za nastavak i dovršavanje terapijskog programa. Provodi se u Prihvatnom centru Cista Velika. Dio programa koji uključuje detoksikaciju traje u pravilu do tri mjeseca, dok se u periodu od tri do šest mjeseci provodi terapijska priprema za nastavak programa u klasičnoj terapijskoj zajednici (drug-free), putem rada u tzv. orijentacijskoj grupi. U pravilu protekom 6 mjeseci osobe koje nisu isključile supstitucijsku terapiju do kraja, a ne žele nastaviti program u klasičnoj terapijskoj zajednici, otpuštaju se kući, ili ostaju u zaštićenim uvjetima ukoliko se to procjenjuje korisnim za korisnika.

✓ **Faza terapijske zajednice**

U ovoj fazi kroz grupni i individualni rad s korisnicima uspostavlja se i održava trajna apstinencija, radi na promjeni stavova i ponašanja te na osposobljavanju za samostalni život u vlastitom okruženju i društvenoj zajednici. Terapijski program je strukturiran i bazira se na metodi ograničenja i nagrade. Naglasak u programu rehabilitacije je stavljen na upoznavanje i mijenjanje sebe uz pomoć i solidarnost ostalih članova. Traje od 6 do 12 mjeseci a provodi se u organizacijskim jedinicama Ivanovac i Krk.

✓ **Faza resocijalizacije**

U ovoj fazi korisnik se postupno integrira u širu društvenu zajednicu. Pomoć se pruža upućivanjem u niz administrativnih obveza (rješavanje zdravstvenog osiguranja, prijava na Zavod za zapošljavanje i sl.) koje do tada mnogi od njih nisu nikada rješavali. Korisnicima pomažemo da se uključe u doškolovanje, prekvalifikaciju ili neki drugi oblik obrazovanja te pri zapošljavanju. Također se planira život po završetku tretmana (posao, smještaj...)

Ova faza se provodi u jedinici organiziranog stanovanja.

✓ **Program za zatvorenike ovisnike**

Ima za cilj psihosocijalnu rehabilitaciju i socijalnu inkluziju zatvorenika ovisnika. Ovisnici koji su u prvoj polovini izdržavanja zatvorske kazne iskazali uzorno ponašanje mogu dobiti dulji uvjetni otpust (od 1 do 2 godine) uz upućivanje u naše terapijske centre tijekom preostalog vremena kazne.

O navedenom je zaključen Sporazum i protokol o suradnji s Ministarstvom pravosuđa, Upravom za zatvorski sustav.

Također Zajednica Susret ima Sporazum sa zatvorskim sustavom u odnosu na postpenalni prihvat zatvorenika, za osobe kojima je potrebno osigurati smještaj u tzv. Trećoj kući (kuća na pola puta).

✓ **Program za ovisnike o kockanju / alkohol**

Cilj programa za ovisnike o kockanju/alkoholu je suspenzija bolesti te deaktiviranje patološkog ponašanja. Ako je jasna činjenica da osoba koja je ovisna o sredstvu ostaje takva za cijeli život, jasno je da ona nikada neće moći imati kontrolu nad svojim ponašanjem u odnosu na kockanje/alkohol. Slabost osobe prema kockanju/alkoholu

može se pobijediti samo i isključivo potpunom apstinencijom. Naravno da apstinencija nije i ne može biti jedini cilj tretmana već je potrebno postići psihološku promjenu kod kockara/alkoholičara. Potrebno je probuditi svijest i odgovornost, stvoriti racionalan odnos sa stvarnošću, uspostaviti ravnotežu u korisnikov emotivni život. Terapeutski model usmjeren je prema svim životnim aspektima koji su bili negativno obuhvaćeni patološkim kockanjem, pijenjem. Tako se s kockarom/alkoholičarem u psihosocijalnom terapijskom procesu metodom terapijske zajednice radi na individualnom i grupnom planu.

Za ovu korisničku skupinu okvirna trajanja pojedinih faza su:

1. Prihvat – 1 mjesec
2. Rehabilitacija – 3 – 8 mjeseci
3. Resocijalizacija – 2- 6 mjeseci, po potrebi i više

9. OBLICI RADA U ORGANIZACIJSKIM JEDINICAMA

Terapijski instrumenti:

- ✓ ambijent koji njeguje vrijednosti iskrenosti, dosljednosti, međusobnog poštovanja, uvažavanja različitosti, tolerancije
- ✓ suočavanje (ukaz, kritika, pozivanje na grupu koordinatora, obvezivanje)
- ✓ jutarnji sastanak
- ✓ grupa statička
- ✓ grupa dinamička
- ✓ tehnička grupa
- ✓ grupa koordinatora
- ✓ životopis
- ✓ obiteljski sastanak, suočenje s članovima obitelji, bračnim drugovima, partnerima
- ✓ samoprocjena postignutih rezultata
- ✓ tematske grupe na emocionalno-seksualnoj problematici
- ✓ individualni razgovor (savjetodavni, psihosocijalni support)
- ✓ planiranje vikenda, rad na socijalnoj mreži
- ✓ izlasci, privilegije, nagrade

Odgojni instrumenti:

- ✓ discipliniranje (ukazi, restitucija)
- ✓ izolacija (razmišljanje)
- ✓ premještaj u drugi centar ili zdravstvenu instituciju
- ✓ udaljavanje iz zajednice radi nedovoljne motivacije za nastavak programa
- ✓ udaljavanje s grupe
- ✓ premještaj u raniju fazu programa

Instrumenti obrazovanja, edukacije, pripreme za zapošljavanje

- ✓ informatičko osposobljavanje
- ✓ edukacije vezane uz zapošljavanje i traženje zaposlenja
- ✓ uključivanje u državni projekt resocijalizacije za osposobljavanje, školovanje i doškoloavanje
- ✓ uključivanje u državni projekt resocijalizacije za poticaje kod zapošljavanja
- ✓ edukacije u socijalnim vještinama
- ✓ edukacije vanjskih suradnika iz različitih područja te seminari korisnika (unutrašnji resursi u edukaciji na pojedinim područjima)

Instrumenti socijalizacije, brige ozdravlju, organizacije slobodnog vremena

- ✓ zabavni i rekreativni sadržaji u i izvan Doma
- ✓ sadržaji pojedinih radnih zadataka i odgovornosti (obavljanje poslova za zajednicu u lokalnoj sredini, vožnja park, nabava, i sl.)
- ✓ organiziranje edukacija o bolestima, zdravlju i očuvanju zdravlja s vanjskim suradnicima
- ✓ pravila o održavanju osobne higijene, higijene prostora, stvaranje higijenskih navika i navika očuvanja zdravlja (zdrava prehrana, adekvatno oblačenje i sl.)

Tretiranje kriznih stanja u velikoj grupi (svi članovi zajednice)

- ✓ transparentnost, participacija članova u preuzimanju odgovornosti, rad na grupnoj koheziji, diskusija o problemima zajednice sa svim članovima zajednice
- ✓ učenje nenasilnog rješavanja sukoba i ostalih socijalnih vještina, uključivanje u dodatni program

10. STRUČNO USAVRŠAVANJE RADNIKA

- ✓ **vanjsko, unutarnje**
- ✓ **specijalna znanja**
- ✓ **praćenje stručne i znanstvene literature**

Za novozaposlene stručne radnike organiziraju se po pojedinim centrima mentorstva i edukacije o našem terapijskom programu koji provode kolege s višegodišnjim radnim iskustvom.

Svi ostali radnici sudjelovati će na organiziranim edukativnim seminarima, te posebno ukoliko se ponovo organizira obvezna edukacija ERF za asistente koji nisu pomagačkih struka, isti će biti uključeni.

Organizirati će se stručni ispit sukladno zakonu za potencijalne osobe na stručnom osposobljavanju.

11. SURADNJA S DRUGIM DIONICIMA BITNIM ZA TRETMAN

Zdravstvene institucije

Kao najbitnija suradnja i od primarnog značenja za naš Dom je suradnja sa zdravstvenim sustavom, obzirom da je psihosocijalni tretman nastavak koji slijedi nakon zdravstvenih intervencija. Također je važan u pogledu situacije da se u našem terapijskom centru Cista Velika odvija spori detoks u kontroliranim uvjetima pod kontrolom i uz vođenje nadležnog liječnika specijaliste, psihijatra za bolesti ovisnosti. U ovom dijelu za slijedeću godinu dogovoren je jedan iskorak u suradnji, proizašao kao potreba iz dosadašnjeg iskustva, a to je postignuće dogovora da se korisnici koji predugo nepomično egzistiraju na istoj dozi supstitucijske terapije, upućuju/vraćaju na bolničko „skidanje“, pa nakon toga nastavljaju proces u terapijskom centru. U ovom području rada vezani smo prije svega na Zavod za javno zdravstvo Split, Bolnicu Sestre milosrdnice, PB Vrapče i Jankomir, no jednako tako i na nadležne domove zdravlja naših korisnika – s kojima je ostvarena izuzetna suradnja.

Posebnost Doma Zajednice Susret postiže se radom Udruge Zajednica Susret na samim bolničkim odjelima za ovisnosti, što omogućava stupanj izvrsnosti i direktno pripremanje korisnika za naš Dom Zajednicu Susret.

U planu za iduću godinu biti će nastojanje, kroz projektne aktivnosti, osiguranje češćih kontakata korisnika s psihijatrima u samim centrima.

Nadležni Centar za socijalnu skrb

Suradnja s CZSS odvija se u različitim fazama terapijskog programa s obzirom na individualne potrebe i planove svakog korisnika. Inicijalna suradnja s CZSS odvija se radi organiziranja smještaja, a u kasnijim fazama s obzirom na potrebe korisnika (materijalna pomoć, skrbništvo, skrbništvo nad djecom, uključivanje u državni projekt resocijalizacije). Za ovu su suradnju zaduženi stručni radnici Doma.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Suradnja s HZZ-om je od posebnog značaja u fazi resocijalizacije svih kategorija naših korisnika, bilo da se radi samo o osobi s problemom ovisnosti kao i beskućniku ili bivšem zatvoreniku s problemom ovisnosti ili žrtvi nasilja zbog ovisnosti. U suradnji s HZZ-om se provodi doškoloavanje i prekvalifikacija korisnika, razne edukacije koje HZZ ima u svojim programima te se traže poslodavci.

Nadležni sudovi

Za brigu i kontakte sa sudovima i kaznenu problematiku zaduženi su stručni radnici i tajnica Doma.

Suradnja s obiteljima korisnika, partnerima i članovima odvija se redovito tijekom tretmana korisnika. Programi rada grupa su pružanje informacija o programu, psihosocijalna podrška obitelji, edukacija o problemu, pomoć obitelji u prevladavanju razvojnih teškoća i omogućavanju procesa separacije i razvoja člana-ovisnika u tretmanu Doma.

Druge stručne, znanstvene, upravne, kulturne, humanitarne, vjerske, sportske, usluge

I u narednoj, 2023.g., zastupat će se programska orijentacija ustanove koja potiče suradnju sa stručnim, znanstvenim, kulturnim, vjerskim, sportskim institucijama čije djelovanje doprinosi socijalizaciji korisnika i ostvarenju terapijskih ciljeva i odvija se kontinuirano.

Mediji

Planira se veći interes medija s obzirom na činjenicu da se navršilo 30 godina od otvaranja prve hrvatske terapijske zajednice u Cisti Velikoj. Dom za ovisnike pozitivno odgovara na svaki zahtjev medija s ciljem informiranja javnosti o radu i problemu ovisnosti. Također ih se kontaktira u slučaju važnijih događanja i zanimljivosti (npr. počeci projekta, mjesec borbe protiv ovisnosti)

12. JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

U svrhu smanjivanja efekata institucionalizacije i pospješivanja resocijalizacije ovisnika naši korisnici se uključuju u organizirane aktivnosti na područjima na kojima su smještene podružnice. U ove aktivnosti spadaju rekreativne, sportske i kulturne aktivnosti, te radne aktivnosti u smislu pomoći lokalnoj zajednici i njenim građanima. Ravnatelj koordinira suradnju s lokalnom zajednicom, a u pojedinim podružnicama za kontakte s lokalnom zajednicom zaduženi su primarno koordinatori, osim ako nije drugačije određeno (zadužena osoba) u organizacijskoj jedinici. Svi zaposlenici dužni su doprinositi razvoju dobrih odnosa suradnje s lokalnom sredinom i jedinicama samouprave.

Jedinice lokalne samouprave su, osim navedenog, redovito suradnici i partneri u realizaciji projekata koje ustanova inicira i provodi.

13. SUPERVIZIJA

Supervizija rada predviđena u sljedećoj godini je unutarnja, a provodit će je voditelj stručnoga rada te vanjska koju provodi stručna suradnica. Svaku podružnicu voditelj posjećuje i prati provođenje terapijskog programa, te se u isti i sam aktivno uključuje. Voditelj je također telefonskim putem dostupan za stručnu problematiku i izvanredne konzultacije.

Supervizija se rad na nivou zajednice (logika i integriranost terapijskih intervencija, njihovo trajanje, ciljeve i rezultate, disciplinske odluke, korektna, raznovrsna i kreativna uporaba terapijskih instrumenata, zastupljenost svih ciljeva i sadržaja u organizaciji rada podružnice).

Na individualnom području vrši se supervizija procesa planiranja i realizacije individualnih planova, ažuriranje istih, njihova usklađenost sa ciljevima i zadacima terapijskog programa i specifičnostima korisnika, uključivanje vanjskih suradnika, institucija i ostalih dionika u provođenje programa. Voditelj stručnog rada prati i potiče timski rad, održava sastanke stručnih radnika podružnica (jednom mjesečno), prati vođenje dokumentacije i usklađenost iste sa odredbama zakona.

14. EVALUACIJA USPJEŠNOSTI TRETMANA

- ✓ **evaluacija tretmana u važnim fazama i za potrebe reprogramiranja tretmana** – provodi se putem anketiranja korisnika, obitelji i radnika, prati se uspješnost tretmana od inicijalnog stanja do završetka tretmana (evaluacija procesa).
- ✓ **evaluacija u svrhu procjene tretmana kao cjeline** – provodi se kroz samoiskaz korisnika o uspješnosti tretmana, anketiranje korisnika i obitelji o zadovoljstvu tretmanom.
- ✓ **evaluacija putem obavljanja unutarnjeg nadzora zaposlenika** sukladno Pravilniku o provođenju unutarnjeg nadzora.

Pokazatelji uspješnosti tretmana i pojedinih faza tretmana statistički su podaci o retenciji korisnika u programu, broj korisnika koji završava tretman, te broj korisnika koji završava uspješno pojedine faze tretmana.

Izradila: Bernardica Juretić Rožman

